

Regionfullmäktige

Svar på interpellation från Olle Moln Teike, Sverigedemokraterna – HBTQI-diplomering

I en interpellation från Olle Moln Teike, Sverigedemokraterna, ställs frågorna:

- Medger HBTQI diplomering bättre hälsovård för berörda grupper?
- Anser du Rachel De Basso, att man följer likabehandlingsprincipen när man måste utbilda personalen för att bemöta en specifik grupp?
- Jobbar inte regionen med att bemöta alla med värdighet och respekt oavsett diplomering eller inte?

Sammanfattning och svar

Jämlig vård är en del av hälso- och sjukvårdens grunduppdrag. Hälso- och sjukvården samt tandvården, ska enligt lag vara jämlik. Kön, ålder, bostadsort, funktionsförmåga utbildning, social ställning, etnisk eller religiös tillhörighet eller sexuell läggning ska inte spela någon roll. Jämlig vård innebär att bemötande, vård och behandling ska ges på lika villkor. Vården ska också ges med respekt för alla människors lika värde.

Diskrimineringslagens tredje kapitel anger att arbetsgivare har en skyldighet att arbeta med förebyggande och främjande arbete för att inom en verksamhet motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter, vilket ska ske löpande. För att kunna bedriva en jämlik verksamhet utan diskriminering behöver vi vara medvetna om normer som kan vara negativa och begränsande. I budget för 2023 förtydligar vi det genom följande uppdrag: Region Jönköpings läns medarbetare ska ha kunskap om vad normmedvetenhet och ickediskriminering innebär i praktiken. Hbtqi-diplomeringen bidrar till detta arbete och ger en ökad normmedvetenhet oavsett diskrimineringsgrund, samtidigt som den ger specifika kunskaper inom hbtqi-området.

God och jämlik hälsa innebär att hälsan ska vara så god som möjligt, men också så jämnt fördelad som möjligt i befolkningen. Ojämlighet i hälsa kan beskrivas som systematiska skillnader mellan samhällsgrupper med olika social position. Skillnader i hälsa mellan hbtq-personer och befolkningen i stort har undersökts i ökad utsträckning under 2000-talet. Folkhälsomyndigheten har via ett antal rapporter genom åren konstaterat att hbtq-personers rätt till vård på lika villkor

inte uppfylls. Resultat visar att psykisk ohälsa är större i hbtq-gruppen än övriga befolkningen. Detta kan bero på allvarlig psykosocial stress på grund av diskriminering och dåligt bemötande. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF):s rapport från 2022 visar att unga hbtqi-personer har en sämre hälsa än övriga grupper. Det gäller både fysisk och psykisk hälsa men skillnaden är störst vad gäller psykisk hälsa.

I Region Jönköpings läns hbtqi-arbete ingår att ingen ska uppleva sig kränkt eller missförstådd på grund av sin sexuella läggning eller könsidentitet/könsuttryck i mötet med vården eller våra andra verksamheter. Vi ska förebygga och minska ohälsa bland hbtqi-personer och alla ska känna sig välkomna att arbeta inom Region Jönköpings län, oavsett sexuell läggning eller könsidentitet/könsuttryck.

Syftet med att hbtqi-diplomera handlar om att förbättra såväl bemötandet av, så som arbetsmiljön för hbtqi-personer inom hälso- och sjukvården och övriga verksamheter. Utbildningen ger ökade kunskaper om homosexuellas, bisexuellas, trans-, queer- och intersexpersoners rättigheter och hälsosituation samt färdigheter för att kunna tillämpa ett inkluderande och icke-heteronormativt förhållningssätt i arbetet. Diplomereringen uppdateras kontinuerligt med hänsyn till verksamheternas behov och förutsättningar samt nya studier och forskningsresultat.

Det finns lite forskning och utvärdering av hbtqi-diplomeringar. En större studie pågår i dagsläget via Uppsala universitet. En utvärdering från Västra Götalandsregionen av deras hbtq-diplomering, visar att diplomering ger positiva resultat¹. Den visade bland annat att hbtq-personer kände till hbtq-diplomereringen och den hade betydelse för deras val av vårdgivare och enhet i stor utsträckning. Ungefär hälften av respondenterna upplevde ett bättre bemötande på en diplomerad än en icke-diplomerad enhet, resterande upplevde ingen skillnad. De som inte upplevt någon skillnad kände sig i mycket stor utsträckning ändå tryggare i att bli bra bemött på en diplomerad enhet.

Rachel De Basso
Regionstyrelsens ordförande

¹ Västra Götalands diplomeringsutbildning har varit en förebild för den diplomering som Regioner i samverkan bedriver.